

keď konkludentným konaním strany je jej úmysel: uzavreť právny úkon, prejavенý spôsobom naprosto jasným, každú pochybnosť vylučujúcim. Takým prejavom, uznávajúcim záväznosť konania pre žalujúcu stranu, nie je nepodanie protestu proti pokračovaniu žalovanej poisťovne s Leopoldom B.

Čís. 15717.

I. Zmenka, vyplnená proti úmluve (odst. 2 § 6 zmenk. zák.), nie je neplatná, ale možno ju uplatniť len v rámci úmluvy.

II. V spore daňového dlžníka o dobytie pohľadávky, zabavenej erárom v bernej exekúcii, má súd z úradnej povinnosti vyzvať žalovaného poddlužníka, aby opovedal erára (exekučnému úradu) spor (odst. 3 § 387 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n.).*)

(Rozh. zo 17. decembra 1936, Rv III 809/36.)

Proti zmenkovému platebnému príkazu namietali žalovaní medzi iným, že zmenku, o ktorú ide, dali ako zmenku kryciu a že bola žalujúcou stranou vyplnená proti úmluve (odst. 2 § 6 zmenk. zák.). Žalovaní totiž kúpili pozemky z pôdy štátom zabranej a podľa dohody, uzavrenej s predavateľom dňa 12. decembra 1933 pri účasti žalujúceho peňažného ústavu, bola jedna tretina kúpnej ceny splatná do 14 dní od udelenia zásadného súhlasu Štátneho pozemkového úradu u filiálky žalujúcej strany v L. a zbývajúci nedoplatok do 8 dní od udelenia konečného súhlasu. Sporná zmenka bola daná na krytie tohoto nedoplatku kúpnej ceny, tento však nie je ešte splatný, lebo smluva dosiaľ Štátnym pozemkovým úradom schválená nebola. Ďalej namietali, že pohľadávka predavateľa, ktorej predmetom je kúpna cena, bola rôznymi jeho veriteľmi zabavená, najmä opätovne št. berným úradom v L. v bernej exekúcii.

O b a n i ž š i e s ú d y zbavily zmenkový platebný príkaz účinnosti, o d v o l a c i s ú d z toho dôvodu, že smluva bola síce za sporu dňa 1. apríla 1936 Štátnym pozemkovým úradom schválená, tak že splatnosť nedoplatku kúpnej ceny nastala dňa 2. apríla 1936, avšak zmenka vystavená je dňom sročnosti 28. júna 1935, teda proti úmluve, tak že ju treba pokladať za zfalšovanú podľa §§ 78, 79 zmenk. zák. a neplatnú.

N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a uložil mu ďalšie pojednávanie a nové rozhodnutie.

D ô v o d y:

Opodstatnená je dovolacia žiadosť, že odvolací súd z predpokladu, že zmenka bola vystavená proti úmluve čo do dňa sročnosti, neprávom dochádza k záveru, že zmenka bola zfalšovaná a že je preto neplatná.

*) Srov.: Úr. sb. č. 2947.

Nemožno tu totiž usudzovať na zfalšovanie zmenky, lebo o toto ide len vtedy, keď bol pravý (t. j. pôvodný) obsah zmenky dodatočne zmenený (na pr. prečiarknutím, prepisovaním alebo vytrením). To však ani žalovaní netvrdili, ale bránili sa tým, že b i a n k o zmenka bola vyplnená čo do dňa vystavenia, sročnosti a zmenkovej sumy proti dohode zo dňa 12. decembra 1933.

Keď je tomu tak, treba použiť pri riešení sporu nie ustanovení §§ 78 a 79 zmenk. zák., ale ustanovenia odst. 2 § 6 zmenk. zák., a podľa správneho výkladu tohoto ustanovenia úspešnosť takej námietky nemá v zápätí neplatnosť, alebo neúčinnosť zmenkového prejavu žalovaných, lebo zmenku možno uplatniť v rámci úmluvy, totiž tak, ako keby bola zmenka vystavená so splatnosťou podľa úmluvy. Ponevác však ustanovenia § 396 Osp. treba použiť aj v zmenkových sporoch a so zreteľom na to, že pohľadávka stala sa aj podľa stanoviska odvolacieho súdu splatnou dňa 9. apríla 1936, tedy pred vynesením napadnutého rozsudku, môžu právne následky opodstanenej námietky predčasného uplatňovania zmenkovej pohľadávky vzniknúť iba čo do časti zmenkového platobného príkazu, týkajúcej sa úrokov a útrat (Rozh. Úr. sb. č. 830, srovnaj Rouček, Československý zákon směnečný II. vyd. výklad k § 6, odst. 2 E), resp. čiastky istiny zmenkovej, ktorá podľa úmluvy nebola by spornou zmenkou krytá. Je však tiež opodstatnená dovolacia žiadosť v tom, že odvolací súd nesprávne vyložil dohodu podľa zápisnice zo dňa 12. decembra 1933 v otázke, či spornou zmenkou mal byť krytý celý nedoplatok kúpnej ceny, alebo len jeho čiastka. Nie je sporné, že I. žalovaný nevyhovet 4. bodu smluvy, podľa ktorého mal za 14 dní »počítaných od zásadného súhlasu Štátneho pozemkového úradu jednu tretinu kúpnej ceny v h o t o v o s t i« zaplatiť u filiálky žalujúcej strany v L. na účet odpredavateľa. V dôsledku toho, keď je v 5. bode smluvy určené, že je povinný uložiť u spomenutej filiálky krycie zmenky na n e d o p l a t o k kúpnej ceny, netýka sa v tomto prípade tento záväzok len zbývajúcich dvoch tretín kúpnej ceny, ale celého nedoplatku. Svedkovia, na ktorých sa už súd I. stolice k podopreniu svojho opačného výkladu odvoláva, sami si len vykladajú smluvu po svojom, najmä tak, že dotyčne splatnosti ostatných dvoch tretín kúpnej ceny bola vec vyhradená ďalšej dohode.

Tento výklad je však v rozpore s ustanovením 5. bodu zápisnice, podľa ktorého odpredavateľ je oprávnený za 8 dní, počítaných odo dňa schválenia smluvy, krycie zmenky »podľa svojej ľúbosti vykonať«.

Ponevác výklad smluvy je otázkou právnou, bolo treba už teraz určiť, že sporné zmenky kryjú celý nedoplatok kúpnej ceny, ktorého spornou výškou sa však odvolací súd nezaoberal v dôsledku svojho mylného právneho stanoviska.

Z tohože dôvodu nezaoberal sa odvolací súd ani námietkou žalovaných, že pohľadávka spornou zmenkou krytá bola proti odpredavateľovi rôznymi jeho veriteľmi zabavená.

Pokiaľ ide o platobné záповedi berného úradu v L. treba poznamenať, že žalovaný poddlžník je podľa odst. 3 § 387 zák. č. 76/1927 Sb.

z. a n. p o v i n n ý oznámiť exekučnému úradu spor. K tomu má prihliadnuť sporový súd z úradu a vyzvať žalovaného s určením primeranej lehoty na opovedanie sporu. Lebo len tak bude umožnené zástupcovi Československého štátu, pristúpivšieho snád' za vedľajšieho intervenienta, aby sa prípadne osvedčil dotyčne oprávnenia žalujúcej strany ako cesionára k tomuto sporu (§ 357 cit. zák.) resp. aby učinil prípadný návrh, aby žalobná pohľadávka bola složená u súdu.

Pre uvedené vady bolo treba rozsudok odvolacieho súdu podľa § 543 Osp. rozviazať.

Čís. 15718.

Ak bol verejný plemeník (odst. 2 § 3 zák. č. 169/1924 Sb. z. a n.) umiestený obcou cieľom krmenia a ošetrovania u súkromníka na smluvu (odst. 4 § 3 cit. zák.), je chovateľom zvierat'a, zodpovedným za škodu ním spôsobenú, nie obec, ale dotyčný súkromník.

Za úraz, spôsobený plemeníkom samému chovateľovi, nie je obec zodpovedná jedine na tom základe, že je vlastníčkou zvierat'a.*)

(Rozh. z 19. decembra 1936, Rv IV 384/36.)

Žalovaná obec umiestila u žalobníka cieľom krmenia a ošetrovania na smluvu (odst. 4 § 3 zák. č. 169/1924 Sb. z. a n.) verejného plemeníka (býka). — Žalobu, ktorou sa žalobník domáhal na žalovanej obci odškodného za úraz, ktorý mu verejný plemeník spôsobil, o b a n i ž š i e s ú d y zamietly.

N a j v y š š í s ú d dovolanie žalobníka zamietol.

D ô v o d y:

Podľa pravidiel materiálneho práva zodpovedá za škodu, spôsobenú zvierateľom, tá osoba, ktorá má zviera po dlhšiu dobu v svojej moci, vykonáva vo vzťahu k nemu práva a povinnosti, ktoré plynú z jeho skutočného chovania, a v dôsledku toho musí aj rozhodovať o tom, ako treba zviera opatriť z dôvodu verejnej bezpečnosti. Je tedy rozhodným to, kto je »chovateľom zvierat'a«, t. j. osobou, hore uvedené funkcie vykonávajúcou a vlastníkom zvierat'a zodpovedá za škodu, zvierateľom spôsobenú, len keď sú zároveň u neho dané hore uvedené podmienky. Púhe vlastníctvo k zvierat'u bez jeho skutočného chovania zodpovednosť zaň nezakladá (srov. Sb. n. s. č. 7985, 10982).

Právny pomer medzi žalobníkom a žalovanou obcou založený bol smluvou, ktorou obec umiestila u žalobníka verejného plemeníka cieľom krmenia a ošetrovania podľa ustanovení odst. 4 § 3 zák. č. 169/1924 a § 10, odst. 4 vl. nar. 204/1928 Sb. z. a n., a je otázkou, či žalobník stal sa podľa tejto smluvy chovateľom plemeníka.

*) Srov.: Sb. n. s. 10.982.